

ORIENTERINGSSAK

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
15.11.2023

Sak:

Budsjett- og økonomirapport per 2. tertial 2023

Bakgrunn

Denne orienteringssaken er en intern økonomirapport for UiT Norges arktiske universitet. Rapporten tar for seg hovedtrekk i økonomien per 2. tertial. Vedlegg 1 gir en utvidet gjennomgang av regnskap, budsjett og avsetninger, mens vedlegg 2 gir en kort økonomistatus per enhet/fakultet. Vedlegg 3 inneholder en begrepsliste med definisjoner av sentrale begreper som benyttes i økonomirapporteringen. Ledelseskomentarar og resultat- og balanserapport fra avlevert regnskap følger med denne rapporten (vedlegg 4 og 5).

Kostnader og merforbruk er i tabeller presentert med negativt fortegn.

Hovedtrekk i totaløkonomien

	Godkjent		Godkjent
	Regnskap T2	Budsjett T2	årsbudsjett
	2023	2023	2023
Resultat	137,7	-77,1	-99,9

Tabell 1 – Sammenstilling regnskap og budsjett. Tall i mill. kroner. Merforbruk fremgår med negativt fortegn.

Resultat per 2. tertial – lavere aktivitet enn planlagt

Regnskapet per 2. tertial 2023 viser et mindreforbruk på 137,7 mill. kroner, mot et budsjettert resultat for samme periode på -77,1 mill. kroner. Tabell 1 i vedlegg 2 viser hvordan mindreforbruket på 137,7 mill. kroner fordeler seg ved de ulike enhetene ved UiT.

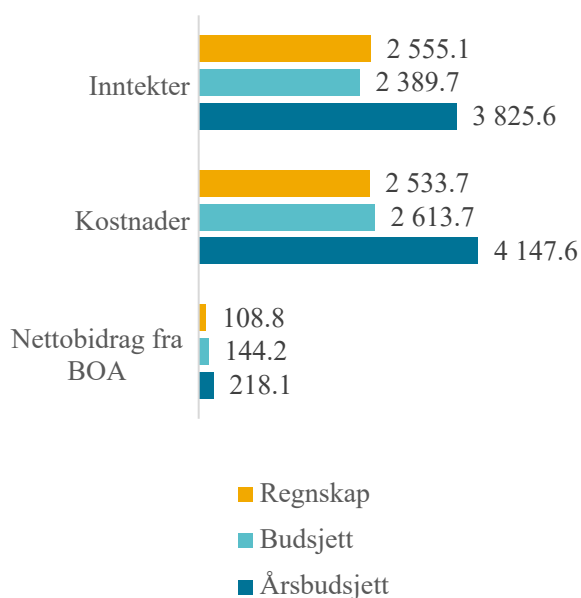
Enheter som peker seg ut med betydelig lavere aktivitet enn planlagt er Avdeling for bygg og eiendom, Det helsevitenskapelige fakultet og Fellesadministrasjonen. Under de aktuelle enhetene i vedlegg 2 finnes nærmere omtale omkring utsatt aktivitet.

Bevilgningsøkonomien (BEV):

Inntekter i regnskapet er 2 555 mill. kroner, som er 165 mill. kroner (6,9 %) høyere enn planlagt (budsjettet). Kostnader er 2 534 mill. kroner, som er 80 mill. kroner (3 %) lavere enn planlagt. Nettobidrag fra bidrags- og oppdragsprosjekter (BOA) utgjør 109 mill. kroner hittil i 2023, og er lavere enn planlagt.

På inntektssiden viser regnskapet høyere inntekter enn planlagt. Dette skyldes hovedsakelig økte tildelinger i revidert nasjonalbudsjett på 86 mill. kroner, og lavere aktivitet ved enheter¹. Utsatt og lavere aktivitet enn planlagt gir direkte utslag i form av lavere kostnader i regnskapet.

Nettobidrag fra BOA skal bidra til å styrke bevilgningsøkonomien². Nettobidraget fra BOA er lavere enn planlagt trolig grunnet lavere aktivitet kombinert med at UiT sin egenfinansiering av eksterne prosjekter er høyere enn planlagt. Det pågår et arbeid med å gjennomgå og kvalitetssikre prosjekter. Når feilregistreringer og feilføringer er rettet opp forventes det at egenfinansieringsandelen reduseres.

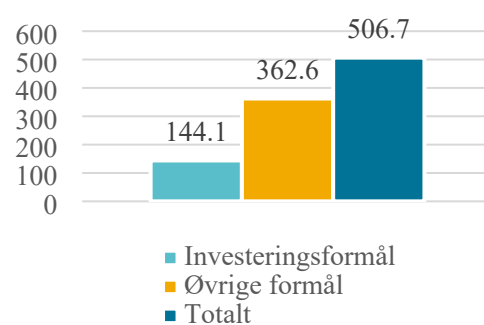
Avsetninger i bevilgningsøkonomien:

Av totale avsetninger i bevilgningsøkonomien er 144 mill. kroner knyttet til investeringsformål. Det henvises til investeringsplanen (styresak S 11/23), og ledelseskomentarene i vedlegg 4, for en oversikt over planlagte fremtidige investeringer.

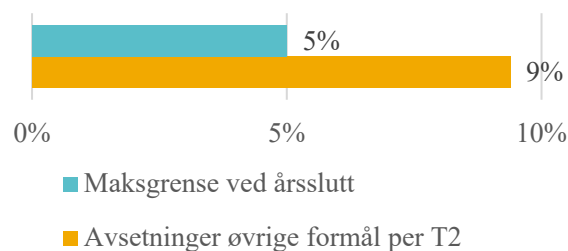
Avsetninger til øvrige formål utgjør 363 mill. kroner. Totale avsetninger per 2. tertial er 507 mill. kroner.

Per 2. tertial 2023 er andelen avsetninger tiltenkt øvrige formål på 9 % av årets tildeling fra Kunnskapsdepartementet, som overskrider maksgrensen på 5 %. Kravet gjelder imidlertid ved årsslutt, og det forventes en reduksjon i avsetningsnivå fram mot årsskiftet. Dersom året utvikler seg som forventet vil UiT være innenfor maksgrensen ved årets slutt. Gjennomgang av avsetninger og forventet utvikling fram mot årsslutt fremgår av vedlegg 1.

Tabell 1 i vedlegg 2 *Økonomistatus per enhet*, viser at det er store variasjoner i avsetningsnivå mellom enheter. Noen enheter har brukt mer enn tildelte midler og har negative avsetninger. Sentrale forhold og tiltak knyttet til disse enhetene er omtalt i tidligere budsjett- og økonomirapporter.

Avsetningsnivå øvrige formål per T2

¹ Se vedlegg 4, ledelseskomentarer for mer utdypende forklaring.

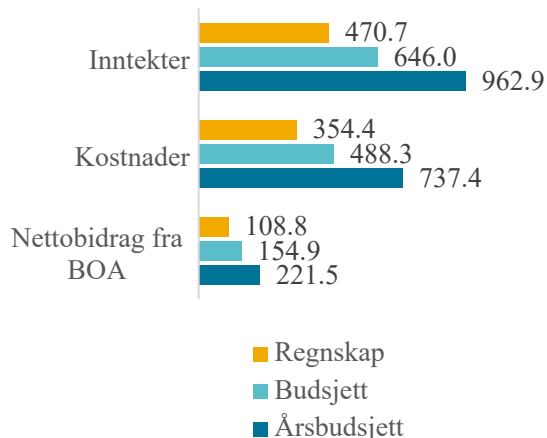
² For definisjon av nettobidrag fra BOA se begrepsliste i vedlegg 3.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA):

Inntektene fra BOA hittil i 2023 er på 471 mill. kroner, som er 27 % lavere enn planlagt. BOA-inntekter føres i takt med aktivitet (kostnader), og kostnadene er følgende også omtrent 27 % lavere enn planlagt.

Tallene indikerer et lavere aktivitetsnivå enn det som var budsjettet for. Erfaringsmessig tar aktiviteten seg opp i siste tertial, men erfaring tilsier også en tendens til noe ambisiøs budsjettering knyttet til BOA-aktiviteten. Dette gir også utslag i UiTs samlede budsjett.

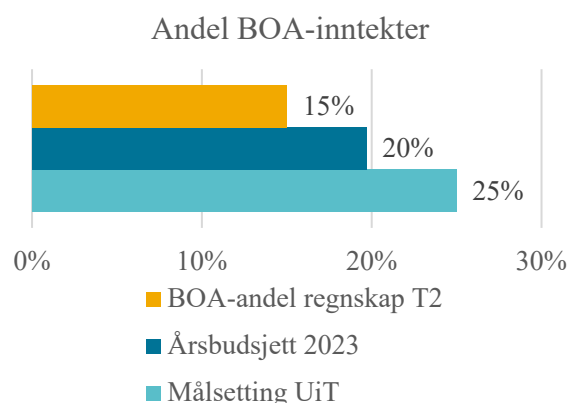
Økt fokus og mer utstrakt bruk av funksjonalitet i de nye løsningene forventes å bedre budsjettkvaliteten på BOA-området.

Andel BOA-inntekter:

Andel BOA-inntekter av totale inntekter hittil i 2023 er på 15 %, noe som er 5 % bak årsbudsjett (20 %), men på nivå med samme tidspunkt tidligere år.

Erfaringsmessig øker andelen BOA-inntekter fram mot årsslutt grunnet høyere aktivitetsnivå i 3. tertial sammenlignet med resten av året. Det er usikkert om andelen vil ende på samme nivå som tidligere år eller nærme seg målsettingen om 25 % i 2026. Tiltak og prosesser for å nå målet er beskrevet nærmere i vedlegg 1 under omtalen av BOA.

Rektors vurdering

Året 2023 har vært preget av pågående virksomhetsprosesser ved UiT. Innføring av nytt finansieringssystem for sektoren ligget til grunn for et arbeid med ny intern budsjettmodell for UiT, som skal ha virkning fra og med 2025-budsjettet. Arbeid med gjennomgang av studieporteføljen pågår, og implementering av endringer kan føre til endringer i enhetenes økonomiske rammebetingelser.

Flere enheter har meldt om en utfordrende økonomisk situasjon skapt gjennom reduserte budsjettammer over tid, uten at enhetene har klart å redusere aktivitetsnivået tilsvarende. Styret vedtok i juni at en betydelig andel av de strategiske midlene for 2024 skal benyttes på fire ulike kategorier av omstillingstiltak. Rektor har fulgt opp dette vedtaket og har valgt å prioritere tildelinger som både bidrar til omstilling og samtidig avhjelper den økonomiske situasjonen ved enheter som har en utfordrende økonomi. En nærmere orientering om dette gis i samband med forslag til endelig budsjettfordeling for 2024.

UiT har mål om å øke andelen ekstern finansiering, og realisere mål om 25 % av samlede inntekter innen utgangen av 2026. Noen prosjekter innebærer at UiT må innfri betydelige krav om egenfinansiering. For å redusere risiko for at en mer presset økonomisk situasjon ved enhetene skal være et hinder for eksternfinansierte aktivitet, er det satt av midler på fellesnivå som kan tildeles enheter og prioriterte prosjekter.

Økonomistyringen ved UiT har hatt fokus på å sikre et forsvarlig aktivitetsnivå for UiT samlet sett. Året har utviklet seg fra et planlagt merforbruk og nedbygging av avsetninger på nesten 100 mill. kroner, til at tallene per 2. tertial viser et relativt høyt mindreforbruk. Det har så langt i år ikke vært behov for å vurdere tiltak for å sikre at UiT holder seg innenfor det godkjente budsjettet. Det er

heller ikke avdekket nye forhold i forbindelse med tertialrapporteringen som krever særskilt oppfølging. Rektor har fortsatt dialog med enhetene om tidligere kjente forhold. I fordelingen for 2024, og i disponeringen av midler for 2023, er det prioritert å avlaste enheter som av ulike grunner har opparbeidet seg et regnskapsmessig merforbruk.

Det er usikkert om det relativt høye mindreforbruket på 137,7 mill. kroner ved utgangen av 2. tertial representerer et realistisk langsiktig aktivitetsnivå. Trolig er det flere faktorer som påvirker aktiviteten i 2023. Blant annet har det vært betydelig lavere aktivitet knyttet til større investeringsprosjekter på grunn av utsettelse. Trolig spiller også pågående endringer en rolle ved at aktivitet nedskaleres midlertidig i påvente av resultatet av prosessene. Fram til årsbudsjettet ble godkjent i mai heftet det usikkerhet rundt økonomiske rammer for året med påfølgende budsjettreduksjoner for å sikre et forsvarlig årsbudsjett på institusjonsnivå. Dette kan ha skapt forsinkelser i aktivitet. I tillegg er det en gjennomgående tendens i sektoren at resultatet på denne tiden av året er noe høyt grunnet lavere aktivitetsnivå i perioden mai-august. Mindreforbruket vil også reduseres når årets lønnsoppgjør, med virkning fra 1 mai, blir utbetalt og kostnadene belastet i regnskapet.

Prognosen per oktober peker mot at UiT styrer mot et mindreforbruk i 2023. Forventningene er at mindreforbruket per 2. tertial reduseres til 50-70 mill. kroner ved årsskiftet. Dette vil innebære en økning i avsetninger sammenlignet med årsskiftet 2023/2023. Det er likevel slik at en stor andel av avsetningene vil være tilknyttet planlagte fremtidige investeringer eller andre øremerkede aktiviteter. Økningen representerer dermed ikke nødvendigvis et økt handlingsrom for ordinær drift i fremtidige perioder. Videre er UiT på institusjonsnivå avhengig av at negative avsetninger hos enkelte enheter finansieres før øvrige enheter kan benytte sine ubrukte midler fra tidligere år fullt ut. Dette bidrar til en indirekte reduksjon av de økonomiske rammene for øvrige enheter. I forbindelse med budsjettarbeidet for 2024 er det før årsskiftet lagt opp til dialog mellom rektor og enheter med hensyn til omforent bruk av avsetninger. Det planlegges også med at enhetenes langtidsbudsjetter skal registreres i økonomisystemet innen 31.12. og godkjennes av hver enkelt enhet. Målet er at dette, kombinert med endelig intern budsjettvedtak før årsskiftet, skal legge til rette for god budsjettering og økonomistyring for 2024.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: Odd Arne Paulsen
Saksbehandlere: Ragnhild Brenn

Vedlegg

- 1 Utvidet budsjett- og økonomirapport per 2. tertial 2023
- 2 Økonomistatus per enhet 2. tertial 2023
- 3 Begrepsliste budsjett- og økonomirapport per 2. tertial 2023
- 4 Ledelseskommentarer 2. tertial 2023
- 5 Resultat- og balanserapport 2. tertial 2023